

A V S N I T T X X I

KUNSTVERKER, SAMLERGJENSTANDER OG ANTIKVITETER

K A P I T T E L 9 7

KUNSTVERKER, SAMLERGJENSTANDER OG ANTIKVITETER

Alminnelige bestemmelser

Dette kapitlet omfatter:

- A. Visse kunstverker: Malerier, tegninger og pasteller, utført helt for hånd; collager (materialbilder) og liknende (posisjon 97.01); originale stikk, avtrykk og litografier (posisjon 97.02); originale skulpturer og statuer (posisjonene 97.03).
- B. Frimerker eller stempelmerker og liknende poststempelmerker, førstedagsbrev, frankerte brevkort, konvolutter og liknende, brukte eller ubrukte, **unntatt** de som hører under **posisjon 49.07**.
- C. Samlinger og samlergjenstander av zoologisk, botanisk, mineralogisk, anatomisk, historisk, arkeologisk, paleontologisk, etnografisk eller numismatisk interesse (posisjon 97.05).
- D. Antikviteter som er mer enn 100 år gamle (posisjon 97.06).

Det presiseres imidlertid at slike varer som er nevnt ovenfor, føres under **andre kapitler** i tolltariffen hvis de ikke oppfyller de betingelser som er nevnt i notene eller posisjonstekstene under dette kapitlet.

Varer av det slag som er omtalt under posisjonene 97.01 til 97.05, hører fortsatt under disse posisjonene selv om de er mer enn 100 år gamle.

97.01 MALERIER, TEGNINGER OG PASTELLER, UTFØRT HELT FOR HÅND, UNNTATT TEGNINGER SOM HØRER UNDER POSISJON 49.06, OG UNNTATT VARER SOM ER DEKORERT FOR HÅND; COLLAGER (MATERIALBILDER), MOSAIKK OG LIKNENDE.

A. MALERIER, TEGNINGER OG PASTELLER, UTFØRT HELT FOR HÅND, UNNTATT TEGNINGER SOM HØRER UNDER POSISJON 49.06, OG UNNTATT VARER SOM ER DEKORERT FOR HÅND.

Denne gruppen omfatter malerier, tegninger og pasteller (antikke eller moderne), **utført helt for hånd**, for eksempel oljemalerier, voksmalerier, temperamalerier, akrylmalerier, akvareller, gouachemalerier, pasteller, miniatyrer, illuminerte (fargelagte) håndskrifter, blyanttegninger (herunder "Conté"-tegninger), kull- eller pennetegninger etc., utført på ethvert materiale.

Da disse arbeidene må være utført **helt** for hånd, er produkter som **helt eller delvis** er fremstilt på annen måte **unntatt**, for eksempel malerier, også på lerret, fremstilt på fotomekanisk måte; malerier utført for hånd på en skisse eller en tegning som er fremstilt ved vanlig gravering eller trykking; såkalte "tro kopier" av malerier, fremstilt ved hjelp av et større eller mindre antall sjabloner, selv om disse kopier er signert av kunstneren selv.

Kopier av malerier som er utført helt for hånd, hører imidlertid fortsatt under denne gruppen, uten hensyn til deres kunstneriske verdi.

Denne gruppen omfatter heller ikke:

- a. Plantegninger, andre tegninger og utkast for industrielle, arkitektoniske eller tekniske formål, som originaler utført for hånd (**posisjon 49.06**).
- b. Mote-, smykke-, tapet-, vevnad- og møbeltegninger etc., som originaler utført for hånd (**posisjon 49.06**).
- c. Teaterkulisser, atelierbaktepper og liknende, av malt tekstilstoff (**posisjon 59.07** eller **97.06**).
- d. Industrielt fremstilte varer, hånddekorerte, for eksempel tapeter av håndmalte vevnader, suvenirer, esker og skrin, varer av keramikk (tallerkener, fat, vaser etc.), som blir å føre under sine respektive posisjoner.

B. COLLAGER (MATERIALBILDER), MOSAIKK OG LIKNENDE.

Denne gruppen omfatter collager (materialbilder) og liknende som består av biter av forskjellige animalske, vegetabiliske eller andre materialer, satt sammen slik at de danner et bilde eller et dekorativt mønster eller motiv, og limt eller festet på andre måter til et underlag av for eksempel tre, papir eller tekstilmateriale. Underlaget kan være udekorert eller håndmalt, eller preget med dekorasjoner eller bilder som inngår i mønsteret. Collager varierer i kvalitet, fra billige artikler som er masseprodusert for salg som suvenirer, til produkter som krever en høy grad av håndverksmessig dyktighet, og som kan være ekte kunstverk.

Uttrykket "og liknende" **omfatter ikke** varer som består av bare **én eneste del av det samme materialet**, selv om dette er festet eller limt til et underlag, og som er bedre beskrevet under andre posisjoner i tolltariffen, for eksempel som "dekorasjoner" av plast, av tre eller av uedelt metall etc. Slike varer føres under sine respektive posisjoner (**posisjonene 44.20, 83.06** etc.).

Mosaikkene i denne gruppen er utført for hånd, noe som gir dem en unik og ikke-reproduserbar karakter. De fremstilles ved sammenstilling av små biter av forskjellige materialer (kjent som «tesserae»), som sammen danner en komposisjon som fremstår som figurer, motiver eller geometriske mønstre. Mosaikken består av biter av harde steiner, terrakotta, keramikk, marmor, emaljer, farget glass eller tre, i forskjellige farger.

Mosaikker, uavhengig av når de er laget, forblir klassifisert i posisjon 97.01 forutsatt at de ikke er av kommersiell karakter, for eksempel masseproduserte reproduksjoner, avstøpninger eller arbeider av konvensjonelt håndverk, som beskrevet i note 2 til dette kapitlet.

*
* *

Rammer om malerier, tegninger, pasteller, collager (materialbilder) og liknende skal klassifiseres sammen med disse varer, forutsatt at de er av en beskaffenhet og en verdi som er normal i forhold til de ovennevnte varer. Rammer som ikke er av en beskaffenhet og en verdi som er normal i forhold til de ovennevnte varer, skal klassifiseres særskilt som varer av tre, metall etc. (se note 6 til dette kapitlet).

97.02 ORIGINALE STIKK, AVTRYKK OG LITOGRAFIER.

Denne posisjonen omfatter **originale** stikk, avtrykk og litografier (antikke eller moderne), dvs. avtrykk fremstilt direkte, i sort og hvitt eller i farger, fra én eller flere plater som er helt utført for hånd av kunstneren, uten hensyn til den teknikk eller de materialer som er brukt. Posisjonen **omfatter ikke** de som er fremstilt ved en mekanisk eller fotomekanisk prosess (se note 3 til dette kapitlet).

Forutsatt at de tilfredsstiller de andre betingelser som er nevnt ovenfor, blir som originale arbeider under denne posisjonen å anse litografier som er utført ved overføringsmetoden (en metode hvor kunstneren først lager tegningen på et spesielt preparert papir og deretter overfører tegningen på steinen).

De avtrykkene som er definert ovenfor blir fremstilt fra graverte plater, utført etter forskjellige metoder, for eksempel linjeradering, punkterradering, etsing, kaldnålsradering etc.

Originalavtrykk føres også under denne posisjonen, selv om de er retusjerte.

Det er ofte vanskelig å skjelne originale arbeider fra kopier, forfalskninger eller reproduksjoner, men det forholdsvis lave antall avtrykk og papirets kvalitet, kan være verdifull rettleiding til å identifisere en original. På den annen side kan spor etter bruk av raster (ved fotogravyr og heliogravyr) samt at det svært ofte ikke finnes spor etter trykkplaten på papiret, tyde på at det er kopier eller reproduksjoner.

Rammer om originale stikk, avtrykk og litografier skal anses som deler til disse varer, **bare** hvis de er av en beskaffenhet og en verdi som er normal i forhold til varene. Rammer som ikke er av en beskaffenhet og en verdi som er normal i forhold til de ovennevnte varer, skal klassifiseres særskilt som varer av tre, metall etc. (se note 6 til dette kapitlet).

Det presiseres at posisjonen **ikke omfatter** platene (av kopper, sink, stein, tre eller hvilket som helst annet materiale) som avtrykkene etc. er fremstilte etter (**posisjon 84.42**).

97.03 ORIGINALE SKULPTURER OG STATUER, UANSETT MATERIALE.

Denne posisjonen omfatter originale skulpturer og statuer (antikke eller moderne). De kan utføres i ethvert materiale (naturlig eller rekonstruert stein, terrakotta, tre, elfenbein, metall, voks etc.) som frittstående figurer, i relieff eller i intaglio (statuer, byster, støtter, grupper, også dyrefigurer etc., herunder relieffer til arkitektonisk bruk).

Disse arbeider kan fremstilles på flere forskjellige måter, herunder følgende: En metode hvor kunstneren hogger ut kunstverket direkte av det harde materialet. Ved en annen metode modellerer kunstneren figurer av bløtt materiale. Figurene blir deretter støpt i bronse eller gips, eller brent eller herdet på annen måte, eller de kan reproduseres av kunstneren i marmor eller i annet hardt materiale.

Ved sistnevnte metode arbeider kunstneren vanligvis på følgende måte:

Han begynner med å utforme modellen, også kjent som en "maquette" (som regel i liten målestokk) i leire eller et annet plastisk materiale. Etter denne former han originalmodellen i leire. Denne modellen blir sjelden solgt, men blir i alminnelighet ødelagt etter at den har vært benyttet til støping av et begrenset antall kopier som på forhånd er bestemt av kunstneren, eller den blir plassert i et museum til studieformål. Blant disse avstøpninger hører i første rekke gipsmodeller som er fremstilt direkte fra originalmodellen. Disse gipsmodeller brukes enten som modeller ved utførelse av kunstverket i stein eller tre, eller de blir benyttet for fremstilling av former til støping i metall eller voks.

Den samme skulpturen kan derfor utføres i to eller tre "kopier" i marmor, tre, voks, bronse etc. samt i noen få eksemplarer av terrakotta eller gips. Ikke bare den foreløpige modellen, men også originalmodellen, gipsmodellen og disse "kopiene" er kunstnerens originale arbeider. De er aldri fullstendig like, da kunstneren ved hver kopiering gjør små forandringer, for eksempel ytterligere modellering, korrigerende avstøpningen eller patineringen til det enkelte arbeid. Bare unntaksvis overstiger antall replika tolv.

Denne posisjonen omfatter derfor ikke bare de originale modeller som er laget av skulptøren selv, men også kopier og reproduksjoner av slike modeller som er fremstilt etter den siste metoden som er nevnt ovenfor, enten disse gjøres av skulptøren selv eller av en annen kunstner.

Posisjonen **omfatter ikke** følgende varer, selv om de er tegnet eller utført av kunstneren selv:

- a. Dekorative skulpturer av kommersiell karakter.
- b. Personlige pyntegjenstander og andre håndverksarbeider av kommersiell karakter (utsmykninger, gjenstander av religiøs art, etc.).
- c. Masseproduserte reproduksjoner i gips, sement, pappmasjé etc.

Med unntak av varer til utsmykning, som hører under **posisjon 71.16** eller **71.17**, klassifiseres alle disse varer etter materialets beskaffenhet (varer av tre (**posisjon 44.20**), varer av stein (**posisjon 68.02** eller **68.15**), varer av keramiske materialer (**posisjon 69.13**), varer av uedelt metall (**posisjon 83.06** etc.).

97.04 FRIMERKER, STEMPELMERKER, POSTSTEMPELMERKER, FØRSTEDAGSBREV, FRANKERTE BREVKORT, KONVOLUTTER OG LIKNENDE, BRUKTE ELLER UBRUKTE, UNNTATT DE SOM HØRER UNDER POSISJON 49.07.

Denne posisjonen omfatter følgende produkter, brukte eller ubrukte, **unntatt** de som er hører under **posisjon 49.07**:

- A. **Frimerker, alle slags**, dvs. frimerker som normalt brukes ved sending av korrespondanse og postpakker; "straffeporto-merker", etc.
- B. **Stempelmerker, alle slags**, dvs. kvitteringsmerker, registreringsmerker, konsulatstempelmerker, stempelmerker i form av bånd etc.
- C. **Poststempelmerker**, dvs. brev med et postmerke, men uten frimerker (brukt før frimerkene ble innført).
- D. **Frimerker som er klistret på konvolutter eller kort**, herunder førstedagsbrev, som er konvolutter, vanligvis merket "førstedagsbrev", forsynt med et frimerke (eller et sett av frimerker) som er poststemplet med utgivelsesdatoen, samt "maksikort". Sistnevnte er kort som er forsynt med et frimerke og en reproduksjon av frimerkets motiv. Frimerket er gjort ugyldig ved overstempling med et vanlig eller spesielt datostempel som viser stedet som er tilknyttet motivet og utgivelsesdatoen.
- E. **Frankerte brevkort, konvolutter**, dvs. frankerte konvolutter, brevkort, postkort, korsbånd til aviser etc.

Varer som hører under denne posisjonen kan foreligge løse (enkle frimerker, stemplede frimerker på brev-hjørner, frimerker i hele ark) eller i samlinger. Album som inneholder samlinger av slike artikler blir å anse som del av samlingen, **forutsatt** at deres verdi står i forhold til verdien av samlingen.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Maksikort og førstedagsbrev (også illustrerte) uten frimerker (**posisjon 48.17** eller **kapittel 49**).
- b. Ubrukte frimerker, stempelmerker, frankerte brevkort, konvolutter og liknende, som er eller vil bli gyldige i landet hvor de har eller vil få en godkjent pålydende verdi (**posisjon 49.07**).
- c. Bidrags- eller sparemerker som er utgitt av private organisasjoner til kunder, samt rabattmerker som deles ut av detaljister til kunder (**posisjon 49.11**).

97.05 SAMLINGER OG SAMLERGJENSTANDER AV ARKEOLOGISK, ETNOGRAFISK, HISTORISK, ZOOLOGISK, BOTANISK, MINERALOGISK, ANATOMISK, PALEONTOLOGISK, ELLER NUMISMATISK INTERESSE.

Disse varene har svært ofte bare en liten egentlig verdi, men har interesse på grunn av sin sjeldenhet, sin gruppering eller den måten de blir presentert på. Posisjonen omfatter:

A. Samlinger og samlergjenstander av arkeologisk, etnografisk eller historisk interesse, for eksempel:

1. Gjenstander av arkeologisk interesse gir vitenskapelig eller humanistisk forståelse av tidligere menneskelig atferd, bevis på kulturell tilpasning og kunstnerisk uttrykk, oppdaget som et resultat av utgravninger (for eksempel vitenskapelige, hemmelige eller tilfeldige utgravninger) eller utforskning (på land eller under vann).

Disse gjenstandene omfatter, men er ikke begrenset til, hulemalerier, fresker, gamle skulpturer og relieffer, helleristninger og utskårne arkitektoniske elementer som søylekapitler, dørøverliggere, m.m.; halskjeder, armbånd, ringer, øredobber og neseringer, brosjer, kroner, nåler, brystplater, belter og leppeplugg; påskrevne leirtavler, påskrevne skjell eller bein, steiner med innrissede eller hevede tegn, symboler og ord, og håndskrevne eller illustrerte tekster på papyrus, tre, silke, pergament, papir eller vellum (kalveskinnspergament).

2. Gjenstander av etnografisk interesse er vanligvis produsert av et urfolk, stammesamfunn eller ikke-industrielt samfunn og som er nødvendige for utøvelse av tradisjonelle religioner eller er viktige for kulturarven til et folk på grunn av deres spesifikke egenskaper, er relativt sjeldne eller bidrar til kunnskapen om opprinnelse, utvikling eller historie til dette folket.

Slike gjenstander omfatter, men er ikke begrenset til, religiøse og seremonielle regalier og forfedres og religiøse figurer og skulpturer; relikvier og beholdere for relikvier, krympede hoder, hodebunner (skalper), dekorerte hodeskaller, verktøy og musikkinstrumenter laget av menneskebein; og håndskrevne dokumenter eller tekster, noen ganger med illustrasjoner, på tre, silke, pergament, vellum, papir eller lær. Dokumenter kan foreligge som individuelle ark, ruller eller i innbundne bind. Eksempler omfatter bibler, Toraer, Koraner og andre religiøse tekster, brev, avhandlinger, doktriner og essays.

3. Gjenstander av historisk interesse er menneskeskapte og knyttet til betydelige nasjonale eller globale historiske begivenheter av politisk, vitenskapelig, teknologisk, militær eller sosial betydning, eller til livene eller prestasjonene til ledere, tenkere, vitenskapsmenn og kunstnere som er nasjonalt eller globalt kjent.

Slike gjenstander omfatter, men er ikke begrenset til, en uniform eller et våpen fra en soldat i middelalderen, kongelige regalier brukt i kroningen av herskere, og beholdere brukt i et alkymi-laboratorium i gamle sivilisasjoner.

B. Samlinger og samlergjenstander av zoologisk, botanisk, mineralogisk, anatomisk eller paleontologisk interesse, for eksempel:

1. Døde dyr, alle slags, konserverte, også i væske; utstoppede dyr til samlinger.
2. Tomme egg; insekter i esker, rammer etc. (**andre enn** monterte artikler som utgjør bijouterivarer eller nips); tomme skall, **unntatt** slike som kan anvendes i industrien.
3. Frø og planter, tørket eller konserverte i væske; herbarier.
4. Mineralprøver (**unntatt** edle eller halvledende steiner som hører under **kapittel 71**); petrifikater (forsteininger).

5. Osteologiske gjenstander (skjeletter, hodeskaller, bein).
6. Anatomiske og patologiske eksemplarer.
7. Gjenstander av paleontologisk interesse omfatter, men er ikke begrenset til, fossiliserte rester, spor eller avtrykk av organismer, enten av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse, bevart i eller på jordskorpen og som gir informasjon om historien til ikke-menneskelig liv på jorden.

Slike gjenstander omfatter, men er ikke begrenset til, fossiler av dinosaurer, utdødde planter og dyr.

C. Samlinger og samlergjenstander av numismatisk interesse.

Dette er mynter, sedler som ikke lenger er lovlig betalingsmidler, unntatt de som er hjemmehørende i posisjon 49.07, og medaljer som foreligger som samlinger eller enkeltvis. I sistnevnte tilfelle inneholder hver sending vanligvis bare noen få eksemplere av samme mynt eller medalje, og disse føres her **bare hvis** det tydelig fremgår at de er bestemt til samlinger.

Posisjonen **omfatter ikke** mynter og medaljer som ikke kan ansees å være samlinger eller samlergjenstander av numismatisk interesse (for eksempel større sendinger av like mynter eller medaljer). Disse føres i alminnelighet under **kapittel 71**, men mynter og medaljer som er hamret, bøyd eller beskadiget på annen måte slik at de bare er egnet til omsmelting, skal i prinsippet føres under **posisjoner for skrap og avfall av metall**.

Mynter som er lovlige betalingsmidler i utgivelseslandet, hører under **posisjon 71.18**, selv om de er pakket for salg i etuier.

Mynter eller medaljer som er montert som smykkevarer er **unntatt (kapittel 71 eller posisjon 97.06)**.

Sedler som ikke lenger er lovlige betalingsmidler, og som ikke er å anse som samlergjenstand eller del av en samling, klassifiseres i **posisjon 49.07**.

*
* *

Varer som er produsert i kommersiell hensikt for å minne, feire, illustrere eller avbilde en begivenhet eller en hvilken som helst annen sak, også når produksjonen er begrenset i antall eller omsetning, **hører ikke under** denne posisjonen som samlinger eller samlergjenstander av historisk eller numismatisk interesse, med mindre varene i seg selv siden har oppnådd denne interesse på grunn av sin alder eller sjeldenhet.

97.06 ANTIKVITETER SOM ER MER ENN 100 ÅR GAMLE.

Denne posisjonen omfatter alle antikviteter som er mer enn 100 år gamle, **forutsatt** at de ikke hører under **posisjonene 97.01 til 97.05**. Interessen for slike gjenstander skyldes deres alder og, som en naturlig følge av dette, deres sjeldenhet.

Med disse **forbehold** omfatter posisjonen:

1. Antikke møbler, rammer til bilder og malerier samt paneler.
2. Produkter fra den grafiske industri: inkunabler (bøker fra før år 1500) og andre bøker, noter, kart, avtrykk (**andre enn** slike som hører under **posisjon 97.02**).
3. Vaser og andre keramiske produkter.
4. Tekstilvarer: golvtepper, tapisserier, broderier, blonder og kniplinger og andre tekstiler.
5. Smykkevarer.
6. Gull- og sølvsmedarbeider (begre, pokaler, kandelabrer, bordservice etc.).
7. Blyinnfattede vinduer og vinduer med glassmalerier.
8. Lysekroner og lamper.
9. Smijern- og låsesmedvarer.
10. Små pyntegjenstander til glasskap (bokser, sukkertøyvesker, snusdåser, tobakksdåser, smykkeskrin, vifter etc.)
11. Musikkinstrumenter.
12. Ur.
13. Glyptikk-gjenstander (kameer, utskårne steiner) og seglografiske gjenstander (segl, stempler etc.).

Forutsatt at de beholder sin opprinnelige karakter, omfatter denne posisjonen antikke gjenstander som er reparert eller restaurert, for eksempel antikke møbler med deler av nyere dato (for eksempel forsterkninger og reparasjoner); antikke veggtepper, lær eller vevnader, montert på nytt treverk.

Posisjonen **omfatter ikke**, uansett alder, natur- eller kulturperler samt edle eller halvedle steiner som hører under **posisjonene 71.01 til 71.03**.